

**อิทธิพลด้านจิตสำนึก คุณธรรม ความถูกต้องและความพึงพอใจ ของอาจารย์
และนักศึกษาสายงานบริหารธุรกิจ**

**The Influence of Consciousness, Moral, Rightness and Satisfaction of the Instructors
and Students at in Business Administration Line**

กฤษฎาภรณ์ รุจิราษฎร์กุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะสภาพการปฏิบัติด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ 2) ลักษณะจิตสำนึกของอาจารย์ และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ 3) คุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ ที่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อจิตสำนึกของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ 4) แนวทางการพัฒนาความเป็นคนดี ที่มีคุณธรรม และความพึงพอใจ สำหรับคณะบริหารธุรกิจ

เครื่องมือวิจัยครั้งนี้ คือ การวิจัยเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม ตัวอย่างคือ อาจารย์และนักศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทย อาจารย์ จำนวน 200 คน และนักศึกษา จำนวน 1,380 คน วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) วัดคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ มีผลต่อจิตสำนึกของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

ผลการวิจัย พบว่า คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยในประเทศไทย มีสภาพการปฏิบัติ

1. ด้านคุณธรรม ความพึงพอใจ และความถูกต้อง ของอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษา กลับเห็นว่า มีลักษณะสภาพการปฏิบัติทั้งสามด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ด้านจิตสำนึก 7 ด้าน คือ ทางสังคม ทางวัฒนธรรม ทางเศรษฐกิจ ทางการศึกษา ทางการเมือง ทางจริยธรรม และทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก แตกต่างกันคือ อาจารย์ใช้ทางจริยธรรมและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ถัดมาคือ ทางการศึกษาและทางวัฒนธรรม ส่วนนักศึกษาใช้ทางจริยธรรมมากที่สุด ถัดลงมาคือ ทางสังคมและทางวัฒนธรรม
3. ด้านคุณธรรม ความถูกต้อง และความพึงพอใจ มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางบวกต่อจิตสำนึกของอาจารย์และนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก
4. แนวทางการพัฒนาความเป็นคนดี ที่มีคุณธรรม และพึงพอใจ สำหรับคณะบริหารธุรกิจ คือ ควรพัฒนา ส่งเสริมและสร้างความเป็นคนดี ที่มีคุณธรรม และความพึงพอใจภายในจิตใจ

อย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความซื่อสัตย์ คุณธรรมควบคู่ในการเรียนการสอน การมีสำนึกรับผิดชอบในตนเอง ทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามต่อผู้อื่นและตนเอง ยุติธรรมไม่เอาัดเอาเปรียบ รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง เคารพกฎระเบียบ สามัคคีและให้เกียรติต่อกันในหมู่คณะ รวมทั้งสร้างคามพึงพอใจจากการสื่อสารที่ดีให้เกิดความรักความเข้าใจอันดีงามต่อกัน จากการพัฒนาใช้จิตสำนึกทุกด้าน

คำสำคัญ : จิตสำนึก, คุณธรรม, ความถูกต้อง, ความพึงพอใจ

Abstract

This research has four main purposes as follows: 1) the moral, rightness, and satisfaction of instructors and students, Faculty of Business Administration 2) the consciousness of instructors and students, Faculty of Business Administration 3) The influence of consciousness, moral and rightness on teachers and students, Faculty of Business Administration in Thailand 4) The guidelines to develop good citizens with the right moral and satisfactions for further development the Faculty of Business Administration.

The quantitative data was obtained through questionnaires. The samples consisted of 200 instructors and 1,380 students, 2nd semester of 2557 academic year, Faculty of Business Administration in Thailand. The data was analyzed by calculating frequency, percentage, average, standard deviation, Pearson's correlation and Stepwise Multiple Regression in order to find the influence of moral, rightness, and satisfaction on consciousness of instructors and students at in Business Administration line

The results are found that Faculty of Business Administration in Thailand following trends:

1. The moral, rightness and satisfactions for instructors ranked high, while for students such factors ranked moderately high

2. The 7 factors of consciousness which composes of social, cultural, economic, educational, political, Ethical and environmental. For instructors, ethical and environmental consciousness were used the most followed by educational and cultural consciousness. While for students, they used ethical consciousness the most followed by social and cultural consciousness.

3. Moral, rightness and satisfactions are positively related to the consciousness of instructors and students, Faculty of Business Administration.

4. We must develop, promote and create the criteria for students to develop as the good citizens which will include the continuous deepening of moral and satisfactions into one's mind. . This could be done through the specific teaching methods, which will enhance students' self-responsibility, community service mind, rightness, honesty, justice, self-control, respect to the rules and regulations, cooperation and respect among each other, through the improvement of different consciousness.

A path to develop good citizens for Faculty of Business Administration in Thailand, include the awareness of one's own consciousness and creation of satisfaction, accuracy and moral which will help students to become integrated or good citizens with continuous knowledge of self-responsibility and emotional controls, positive thinking, pay respect to all the rules and regulations, and cooperate with others. Communication creates love and understanding among students and instructors

---

Keywords: the consciousness, moral, rightness, satisfaction

บทนำ

ความรุนแรงในการแข่งขันทางธุรกิจได้เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างรวดเร็ว จากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้ธุรกิจต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีทางการทำงานและการบริหารงานเพื่อความสำเร็จและอยู่รอดในระยะยาว ธุรกิจต้องพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ ออกสู่ตลาด พร้อมทั้งมีการปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพตั้งแต่กระบวนการก่อนผลิตและขั้นตอนการดำเนินงาน วิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่มีคุณค่า นักธุรกิจสามารถประสบความสำเร็จได้นั้นต้องมี

ลักษณะนิสัยที่ใส่ใจของตนและไวต่อปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อีกทั้งมีความอยากรู้อยากเห็น มีความคิดหลากหลายมิติ ไม่ยึดติดในรูปแบบเดิม มีความเป็นผู้นำไม่คล้อยตามผู้อื่น มีความสามารถคิดสิ่งแปลกใหม่ มีวิธีการแปลกใหม่ เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงและต่อประสบการณ์ใหม่ๆ

ขณะเดียวกัน ทิศทางการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้พฤติกรรมของประชากรของประเทศเกิดการเรียนรู้ รับรู้และพัฒนา ด้านความพึงพอใจ คุณธรรมและความถูกต้องไปพร้อมๆกัน สำหรับใช้ตัดสินใจของ

แต่ละบุคคลนั้นเกิดวิกฤตและสับสนอย่างมากในทางการปฏิบัติตามมา และได้เป็นจุดบอดหรือความเสื่อม ความถดถอยของมนุษย์ในสังคมไทยมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามการเจริญเติบโตของสังคม เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท การแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรม เป็นต้น ล้วนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนยุคใหม่ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ โดยเฉพาะนักศึกษาในกลุ่มสายอาชีพ

ปัจจุบัน กระบวนการพฤติกรรมของมนุษย์สมัยใหม่ได้ถูกรวบงำ จากการเปลี่ยนแปลง หรือ แรงกดดันของสภาพแวดล้อมภายนอกในการพัฒนาของแต่ละประเทศดังกล่าว ที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ จาก สังคม การเกษตร ก้าวสู่สังคมอุตสาหกรรมและการบริการทางแนวคิด และองค์ความรู้ อีกนัยหนึ่งคือ การใช้ระบบแรงงานมาเป็นระบบการใช้สมอง ตามความรู้สึกทางอารมณ์ ซึ่งทำให้เกิดการเติบโตทางวัตถุตอบสนองของความต้องการ เช่น นวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ มากกว่าการพัฒนาทางจิตใจ ที่เรียกว่า จริยธรรม ประกอบด้วย คุณธรรม และความถูกต้อง

สังคมในร่วมมหาวิทยาลัยฯ เป็นกุญแจสำคัญ ในการเตรียมตัวพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนหรือนักศึกษา เพื่อสร้างการเป็นผู้ประกอบอาชีพ ประชากรหรือพลเมืองของชาติที่ดีในอนาคต ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยหรือสถาบันระดับอุดมศึกษา

สายวิชาชีพหรือสถาบันการอาชีวศึกษา ล้วนเป็นศูนย์กลางการบ่มเพาะองค์ความรู้ทักษะปัญญา ระบบคิดอย่างสร้างสรรค์ ที่นำไปสู่พฤติกรรมด้านคุณธรรม และจริยธรรมให้กับเยาวชนในวัยการศึกษา (สงวน กำเลิศทอง, 2542 หน้า 10; วิทย์วิศทเวทย์, 2538 หน้า 47-59 ; ประภาศรี สีหอำไพ , 2543, ม.ป.ป.) ซึ่งกำลังเติบโตต่างตระหนักถึงการใช้จิตสำนึกด้วยเหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์ สามารถก้าวสู่การปฏิบัติหรือทำงานจริงๆ อย่างมีคุณภาพต่อไป โดยมีคุณสมบัติตรงตามที่สถานประกอบการหรือผู้ว่าจ้างนั้นต้องการคือ คนเก่ง คนดี และมีสุขหรือพึงพอใจ (พิชามญช์ กองแก้ว : 2553 บทคัดย่อ)

คุณธรรม (virtue) เป็นสภาพอันดีงาม และเป็นส่วนหนึ่งของจริยธรรม อันหมายถึง หลักที่มนุษย์ยึดถือเป็นแนวทางที่ถูกต้อง ใน การ ดำ เนิน ชีวิต (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542 หน้า 187) มีลักษณะเป็นค่านิยม ซึ่งในแต่ละสังคมแตกต่างกัน ดังนั้นการสร้างและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมให้มีระบบที่มีมูลค่ามากขึ้นนั้น ต้องอาศัยทฤษฎีต่างๆ เช่น การเรียนรู้ทางสังคม จิตวิเคราะห์ การพัฒนาปัญญา กรอบงาน Progetan เน้นว่า จริยธรรมไม่สามารถแยกออกจากชีวิตในสังคมมนุษย์ตราบไต่ที่ยังอยู่ร่วมกันที่มีความเลวเป็นอาวุธใช้ทำลายล้างกัน

จริยธรรมเชิงพาณิชย์นั้น อิมมานูเอล คานต์ (Immanuel Kant) ดับบลิว ดี รอส (W. D. Ross) และโธมัส อี. ฮิลล์ จูเนียร์ (Thomas E. Hill Jr.) และ Borchert & Stewart (1986, p. 199) และ Makedon (1991) เรียกว่า Deontological (duty-based) ethics คือ การกระทำตามหน้าที่ที่ยึดความถูกต้องไม่คำนึงถึงผลที่เกิดตามมา หรือหลักคุณธรรม เป็นแนวคิดที่มนุษย์มุ่งสรุปสิ่งที่พึงกระทำจากจิตสำนึกผิดชอบชั่วดี มีมากกว่าพิจารณาสรุปจากประสบการณ์ที่สะสมเป็นความรู้หรือผลที่เกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมาหรือได้ทำไปแล้วเป็นการทำสิ่งที่ถูกต้อง (Do the right thing) (ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร, 2549 หน้า 410 ; สุปรียา วงษ์ตระหง่าน, ม.ป.ป. ; Makedon 1991; ม.ป.ป.; Packet: n.d.: 1-20; สารานุกรมออนไลน์. (2558) สรุปได้ว่า จริยธรรมช่วยสนับสนุนให้เกิดคุณธรรมที่ช่วยให้การประกอบธุรกิจนวัตกรรมเครือข่ายสำเร็จ เช่น Internet, the Web, Linux, and other Open Source software projects (Heckman & Makedon : 2558) เป็นจริยธรรม การทำ คุณงาม ความดีมีประโยชน์มีค่าที่ยึดกฎระเบียบเป็นหลักเกณฑ์ มาตรฐาน ความถูกต้องมากกว่าใช้ความรัก และเอาแต่ใจตัวเอง (egoism) ฟังพอใจ เป็นสำคัญ (Packet, n.d., pp.1-20)

ตรงข้ามจริยธรรมตามแนวคิดของ Phatak (1997, p. 405) คือ Teleology ที่ว่ามนุษย์มุ่งพิจารณาถึงความต้องการในสังคม เป็นสำคัญหรือเน้นการเลียนแบบโดยสรุปว่าเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องหรือยอมรับได้ อันหมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดผลที่ต้องการ และพึงปรารถนา คือ ความสำคัญจากความต้องการของตนเอง/ปัจเจกบุคคล (Egoism/ consequences on the person) และของกลุ่ม (Utilitarianism)

โดยจริยธรรม (ethics and meta-ethics or moral) เป็นผลหรือภาพสะท้อนของแนวความคิด ความรู้สึก ความเชื่อและเหตุผลของมนุษย์ที่หลากหลายไม่แน่นอน เพื่อที่จะแยกแยะสิ่งถูก ผิด ความดี ความชั่ว สรุปอันหมายถึง 1) ระบบคุณค่าของความ เป็นชนบประเพณีในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ 2) หลักหรือแนวทางการประพฤติปฏิบัติ และ 3) ระบบคุณธรรมที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อทำให้เกิดความดีงาม ที่แตกต่างจากกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ ซึ่งเป็นตัวกำหนดว่า อะไรควรประพฤติปฏิบัติ ส่วนค่านิยมนั้นเป็นเพียงสิ่งที่คนนิยมปฏิบัติกัน (พระบำรุง ปญญาพล (โพธิ์ศรี), 2554 หน้า 12; ศิริเกตุ บุริมาณเสวี, 2553 หน้าบทคัดย่อ) โดยเฉพาะบทความวิชาการ เป็นความพยายาม นำเสนอแนวความคิด ข้อเสนอแนะ ตัวอย่างที่ดีงามของครูที่มีคุณธรรมมาเผยแพร่เล่าสู่กันฟัง รวมทั้งการชี้ให้เห็นถึง “กัณฑ์” ที่เป็นอุปสรรคต่อการที่

ครูจะทุ่มเทเวลาอบรมบ่มเพาะ คุณธรรม ให้กับลูกศิษย์ วิธีการที่ดีที่สุดคือ การยึดพระราชดำริด้านการศึกษารวมถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นหลักชัยแห่งการปฏิบัติหน้าที่การเป็นครู ผู้ซึ่งนำศิษย์ให้มีคุณธรรมสู่เส้นทางชีวิตแห่งคุณงามความดี และเติบโตเป็นเยาวชนที่เต็มงามของชาติต่อไป (อุไรวรรณ ธนสถิต, 2558 ; พิชามณีย์ กองแก้ว, 2553 หน้าบทคัดย่อ; สงวน กำเลิศทอง, 2542 หน้า หน้า 70-88.)

ดังนั้น การสร้างคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม มีความสุขนั้น จึงเป็นภาระงานสำคัญของผู้บริหารสถาบันการศึกษา ผู้ปกครองและครูผู้สอน ได้เข้าใจและร่วมกันพัฒนาคุณภาพให้กับผู้เรียนหรือนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้นได้เกิดผลสัมฤทธิ์จริง อันเป็นผลผลิตของมหาวิทยาลัยระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้องตรงกับเกณฑ์และเป้าประสงค์ของทั้งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

คณะบริหารธุรกิจ มีพันธกิจว่าด้วยการพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีให้ได้บัณฑิตที่มีคุณธรรมและคุณภาพตามความต้องการของประเทศ เพื่อตอบสนองต่อแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-

2554) ที่เน้นการพัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพและยกระดับบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ : 2558)

การสร้างโอกาส จากการเข้าใจ เข้าถึงพฤติกรรมของนักศึกษาและอาจารย์ของคณะ ตามแนวคิดของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ บิดาแห่งจิตวิทยา ที่เชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์นั้นได้พัฒนาขึ้นมาจากพลังงานทางจิตภายในของมนุษย์ ที่มีองค์ประกอบคือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego) (Freud, 1964, N/A) เกี่ยวกับจิตสำนึก ความถูกต้อง ความพึงพอใจ ให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริงตามพระราชดำริขององค์พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายหลักพัฒนาคุณภาพผู้สอนและนักศึกษา 7 ด้านหรือ 7Qs ในอนาคตประกอบด้วย

1) IQ (Intelligence Quotient) ให้มีทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ มีความเฉลียวฉลาดเพิ่มขึ้น ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง 2) EQ (Emotional Quotient) ให้รู้จักตนเองและมีความมั่นคงทางอารมณ์ 3) MQ (Morality Quotient) มีจริยธรรม คุณธรรม และสำนึกการเสียสละเพื่อส่วนรวม 4) TQ (Technology Quotient) มีความคล่องแคล่วในการใช้เทคโนโลยีและรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการ 5) PQ (Protean-Career

Quotient) มีทักษะในการแก้ปัญหาที่ไม่เคยพบมาก่อน และกล้าที่จะเผชิญสถานการณ์ที่หลากหลาย สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทำให้ได้ดีในสภาวะที่กดดัน 6) CQ (Cultural Quotient) ทักษะทางวัฒนธรรมไทยและสากล แต่มุ่งเน้นจิตสำนึกในวัฒนธรรมไทยเป็นหลัก 7) ES-Q (Entrepreneurial-Spirit Quotient) มีจิตวิญญาณการเป็นผู้ประกอบการ แสวงหาโอกาสอยู่เสมอ (คณะบริหารธุรกิจ, 2558, p.1; มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ , 2558, p.1)

ผู้วิจัย จึงเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวว่า คณะบริหารธุรกิจ จำเป็นต้องเร่งศึกษาอิทธิพลคุณธรรม ความถูกต้อง และความพึงพอใจที่มีต่อจิตสำนึก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพให้กับผลผลิตของมหาวิทยาลัย และคาดว่าจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปลูกสร้างทั้งความเก่ง ความดี และความสุขซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ดีของสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษา

1) ลักษณะสภาพการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจของอาจารย์ และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ 2) ลักษณะจิตสำนึกของอาจารย์ และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ 3) คุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ ที่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อจิตสำนึกของอาจารย์ และนักศึกษาคณะ

บริหารธุรกิจ 4) แนวทางการพัฒนาความเป็นคนดี ที่มีคุณธรรม และพึงพอใจ สำหรับคณะบริหารธุรกิจ

สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะสภาพการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจของอาจารย์ มีความสัมพันธ์และอิทธิพลทางบวกต่อจิตสำนึกของอาจารย์ และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ระดับสูง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ลักษณะสภาพการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ และจิตสำนึกของอาจารย์ นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ โดยมีขอบเขตดังนี้

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

ลักษณะสภาพการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ จิตสำนึกของนักศึกษา ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย รักษาความสัตย์ รู้จักข่มใจตัวเอง ความอดทน อดกลั้นและอดออม รู้จักละวางความชั่วความทุจริต และรู้จักเสียสละ

ด้านความถูกต้อง ประกอบด้วย มีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีสัมพันธภาพ วิเคราะห์ตัวเลขใช้แก้ปัญหา

ใช้เทคโนโลยีถ่ายทอดความรู้ มีทักษะถ่ายทอดความรู้ ใช้หลักความคุ้มค่ามีจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้าน ความพึงพอใจ ประกอบด้วย มีกิจกรรมนอกหลักสูตรเพิ่มการเป็นบัณฑิตมืออาชีพ มุ่งมั่นตั้งใจยึดมั่นในความถูกต้อง เคารพผู้อื่นเป็นต้นแบบที่ดี เชื่อมคุณค่าในความสามารถควบคู่กับคุณธรรมที่ช่วยให้ สำเร็จตามความมุ่งหวัง เป็นมืออาชีพที่ดี คาดหวังได้ยกย่องเป็นตัวอย่างที่ดีในความตั้งใจสอน ค้นคว้า มีวินัย ขยัน ซื่อสัตย์ เสียสละ ตรงต่อเวลา มีผลงานสร้างสรรค์เชิงประจักษ์ในการเป็นครู การคาดหวังให้นักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษามีงานทำ มีรายได้เหมาะสมและมีโอกาสพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง การเชื่อมโยงประสานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในคณะต่างคณะ ต่างสถาบันต่อเนื่อง การมีสภาพแวดล้อม ภาวะเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศ ที่ดี

ด้านจิตสำนึก ประกอบด้วย จิตสำนึกทางสังคม จิตสำนึกทางวัฒนธรรม จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ จิตสำนึกทางการศึกษา จิตสำนึกทางการเมือง จิตสำนึกทางจริยธรรม และ จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ขอบเขตด้านประชากร

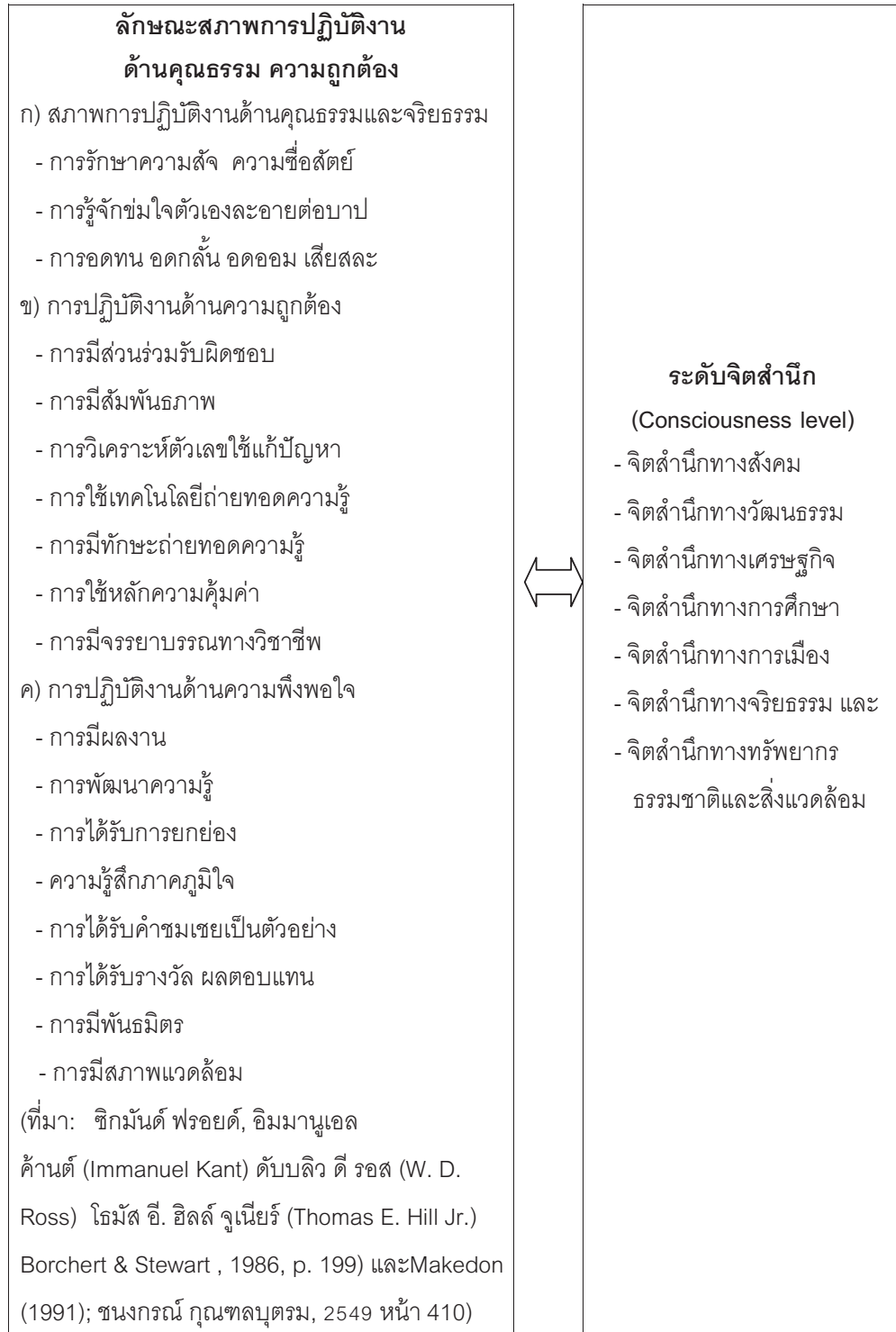
ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1) อาจารย์คณะบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก คณะบริหารธุรกิจ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ในประเทศไทย จำนวน 8 สาขา คือ สาขาวิชาการตลาด การจัดการคอมพิวเตอร์ การจัดการอุตสาหกรรม การจัดการการกีฬา การจัดการโลจิสติกส์ การจัดการอสังหาริมทรัพย์ และการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ โดยกำหนดเป็นตัวอย่างศึกษา จำนวน 200 คน

2.2) นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก คณะบริหารธุรกิจ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ในประเทศไทย ทั้งสิ้น 8 สาขา โดยกำหนด ตัวอย่างศึกษาสาขาละ 138 คน ก่อนดำเนินการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม เมื่อได้รับ ข้อมูลจำนวน 1410 ชุด จึงดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมได้ เพื่อสรุปเป็นข้อมูลศึกษาสาขาละ 138 ชุด ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

กรอบแนวคิดการวิจัย

(ที่มา : แนวคิดกลุ่ม Maxist , Carl Mark .งานวิจัยของปรีดา รอดนวล (2555) และ กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน (2551, หน้า 1-)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ อาศัยการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ และจิตสำนึก ของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 2 ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2557 ถึง 31 มกราคม 2558 เป็นเครื่องมือวิจัยที่มีการตรวจสอบความเชื่อถือด้วยค่าสัมประสิทธิ์คอนบาคอัลฟา เท่ากับ 0.9352 โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผ่านการวัดค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม ความถูกต้อง และความพึงพอใจด้วยกันต่ำกว่า 0.6 เพื่อ

ลดปัญหา multicollinearity ก่อนนำเข้ามาสมการเพื่อวัดอิทธิพลต่อจิตสำนึกที่ถูกนำมาใช้กระทำ (กัลยา วานิชย์บัญชา : 2544 : 195)

ผลการวิจัย

ก) ผลการวิเคราะห์สถิติเบื้องต้นพบว่า

- 1) อาจารย์และนักศึกษายบริหารธุรกิจ มีลักษณะสภาพการปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม และจริยธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ และจิตสำนึก สรุปได้ดังตาราง 1 และ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับลักษณะสภาพการปฏิบัติโดยรวมด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจโดยรวมของอาจารย์ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ (nt = 200, nh = 1380)

ชื่อ	ลักษณะสภาพการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				ความหมาย
		M / $\bar{X}$		S.D.		
		อาจารย์	นักศึกษา	อาจารย์	นักศึกษา	
1	ด้านคุณธรรม	4.55	4.17	.41	.55	มาก
2	ด้านความถูกต้อง	4.27	4.04	.47	.54	มาก
3	ด้านความพึงพอใจ	4.40	4.11	.42	.54	มาก
	โดยภาพรวม	4.40	4.10	.38	.49	มาก

จากตาราง 1 พบว่า อาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่ปฏิบัติโดยรวม 3 เรื่อง ในระดับมากไม่แตกต่างกัน

พบว่า อาจารย์ปฏิบัติด้านคุณธรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจ และด้านความถูกต้องตามลำดับ เหมือนกับนักศึกษา

นอกจากนี้ครูและนักศึกษามีลักษณะสภาพ
การปฏิบัติด้านคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจ
และด้านความถูกต้องตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ ภาพรวมจิตสำนึกของอาจารย์
นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ (nt = 200, nh = 1380)

ข้อ	จิตสำนึก	ระดับการใช้จิตสำนึก				ความหมาย
		M / $\bar{X}$		S.D.		
		อาจารย์	นักศึกษา	อาจารย์	นักศึกษา	
1	จิตสำนึกทางสังคม	4.16	4.10	.88	.62	มาก
2	จิตสำนึกทางวัฒนธรรม	4.28	4.10	.58	.61	มาก
3	จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ	4.13	4.01	.72	.61	มาก
4	จิตสำนึกทางการศึกษา	4.28	4.01	.43	.60	มาก
5	จิตสำนึกทางการเมือง	4.16	4.04	.80	.68	มาก
6	จิตสำนึกทางจริยธรรม	4.30*	4.11*	.79	.64	มาก
7	จิตสำนึกทางทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.30*	4.05	.63	.67	มาก
	โดยภาพรวม	4.23	4.06	.59	.55	มาก

จากตาราง 2 พบว่า อาจารย์และ
นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่มี
จิตสำนึกโดยรวมระดับมากเหมือนกัน เมื่อ
พิจารณาในรายละเอียด พบว่า

อาจารย์ปฏิบัติมากลำดับแรกคือ
จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ จิตสำนึกทางการ
ศึกษา จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ จิตสำนึกทาง
การเมือง จิตสำนึกทางสังคม จิตสำนึกทาง
จริยธรรม และจิตสำนึกทางวัฒนธรรม

ตามลำดับ และนักศึกษาปฏิบัติมากลำดับ
แรกคือ จิตสำนึกทางวัฒนธรรม รองลงมาคือ
จิตสำนึกทางสังคม จิตสำนึกทางจริยธรรม
จิตสำนึกทางการศึกษา จิตสำนึกทาง
เศรษฐกิจ และจิตสำนึกทางการเมือง
ตามลำดับ

ข) ผลวิเคราะห์ เพียร์สัน พบว่า
ความพึงพอใจ คุณธรรมและความถูกต้อง
สัมพันธ์กับ จิตสำนึก 7 ด้าน ในระดับปาน
กลางถึงมาก ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะสภาพการปฏิบัติด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ ที่มีผลต่อจิตสำนึกทั้ง 7 ของอาจารย์และของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ (n₁ = 200, n₂ = 1380)

ด้านจิตสำนึกของนักศึกษา (Y _i)	ลักษณะสภาพการปฏิบัติ (R, sig)		
	ด้านความพึงพอใจ (X ₃)	ด้านคุณธรรม (X ₁)	ด้านความถูกต้อง (X ₂)
จิตสำนึกทางสังคม (Y ₁)	.537** (.000)	.456** (.000)	.581** (.000)
จิตสำนึกทางวัฒนธรรม (Y ₂)	.561** (.000)	.611** (.000)	.589** (.000)
จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ (Y ₃)	.466** (.000)	.591** (.000)	.559** (.000)
จิตสำนึกทางการศึกษา (Y ₄)	.498** (.000)	.564** (.000)	.633** (.000)
จิตสำนึกทางจริยธรรม (Y ₆)	.571** (.000)	.611** (.000)	.672** (.000)
จิตสำนึกทางการเมือง (Y ₅)	.601** (.000)	.650** (.000)	.724** (.000)
จิตสำนึกทางทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม (Y ₇)	.537** (.000)	.456** (.000)	.581** (.000)
จิตสำนึกโดยรวม		R = .795** (.000)	

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (Sig. < 0.01)

จากตาราง 3 พบว่า อาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มีลักษณะสภาพการปฏิบัติด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจ สัมพันธ์อย่างมากกับจิตสำนึก ณ ระดับนัยสำคัญที่ .01

ค) ผลการวิเคราะห์สถิติถดถอยแบบเชิงขั้น (stepwise multiple regression) เกี่ยวกับ อิทธิพลคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจที่มีผลต่อจิตสำนึกของ

อาจารย์ และของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ เป็นข้อค้นพบ

พบว่า **ความพึงพอใจ คุณธรรม และความถูกต้อง** มีอิทธิพลทางบวกต่อการผันแปรของจิตสำนึกตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีผลวิเคราะห์เชิงลึกแตกต่างจากผลในข้อ 1 ที่ให้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยไม่ปรับฐานมาตรฐาน (unstandardized coefficients) ดังนี้

<p>ก) สมการถดถอยที่ใช้พยากรณ์จิตสำนึก โดยคะแนนไม่มาตรฐาน แบบขั้นตอน</p> <p>การใช้จิตสำนึก (Y) = .618 + .477 ความพึงพอใจ (X₃) + .234 คุณธรรม (X₁) + .138 ความถูกต้อง (X₂)</p> <p>(2.808) (5.969) (2.801) (2.075)</p>
<p>ข) สมการถดถอยที่ใช้พยากรณ์จิตสำนึก โดยปรับมาตรฐาน แบบขั้นตอน</p> <p>การใช้จิตสำนึก (Y) = .480 ความพึงพอใจ (X₃) + .237 คุณธรรม (X₁) + .150 ความถูกต้อง (X₂)</p> <p>(5.969) (2.801) (2.075)</p> <p>F = 88.060, R = 0.795, R² = .632, SEE = 0.30782, Sig = .000, นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01</p>

เมื่อต้องการลดความกังวลด้าน
 คุณธรรม ความถูกต้องและความพึงพอใจที่
 ถูกใช้นั้นมีขนาดไม่เท่ากัน ควรใช้สมการ ข)
 อธิบายได้ว่า การใช้จิตสำนึกจะเริ่มสูงขึ้น
 .480 หน่วยมาตรฐานหรือร้อยละ 48 เมื่อครู
 และนักศึกษารู้สึกพึงพอใจเพิ่มขึ้น 1 หน่วย
 มาตรฐาน 100 เปอร์เซนต์ จากนั้นจิตสำนึก
 ยิ่งเพิ่มขึ้น .234 หน่วยมาตรฐานหรือร้อยละ

23.4 เมื่อตระหนักใช้หลักคุณธรรมเพิ่มขึ้น 1
 หน่วยมาตรฐานหรือ 100 เปอร์เซนต์ และ
 จิตสำนึกยิ่งเพิ่มขึ้นอีก .150 หรือร้อยละ 15
 เมื่อตระหนักใช้หลักความถูกต้อง 1 หน่วย
 มาตรฐานหรือ 100 เปอร์เซนต์ ดังนั้น ผู้วิจัย
 จึงศึกษาลงลึกในรายละเอียดของจิตสำนึก
 แต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ อิทธิพลด้านคุณธรรม (X_1) ที่มีผลต่อจิตสำนึก (Y_j) ในแต่ละด้านของ
 อาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ($n_t = 200, n_n = 1380$)

ลำดับจิตสำนึกที่ใช้ทำนายหรือ พยากรณ์ (Y_j)	R	R ²	Adj. R ²	B	Beta	T	Sig.
1. จิตสำนึกทางจริยธรรม (Y_6)	.601	.361	.357	.564	.601	9.390**	.000
2. จิตสำนึกทางสังคม (Y_1)	.645	.415	.408	.410	.437	5.809**	.000
3. จิตสำนึกทางการเมือง (Y_5)	.657	.431	.420	.288	.307	3.162**	.000

Constant = 1.304, Std. Error = .288, F = 16.909 ,Sig. = .000

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (Sig. < 0.01)

จากตาราง 4 พบว่า ลักษณะสภาพการ
 ปฏิบัติด้านคุณธรรม (X_1) มีอิทธิพลต่อ
 จิตสำนึกที่ถูกนำมาใช้กระทำของอาจารย์
 และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ตามลำดับ

คือ จิตสำนึกทางจริยธรรม (Y_6) จิตสำนึก
 ทาง สังคม (Y_1) และจิตสำนึกทางการเมือง
 (Y_5)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ อิทธิพลด้านความถูกต้อง (X2) ที่มีต่อจิตสำนึก (Yr) แต่ละด้านของ อาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ (nt = 200, nh = 1380)

ลำดับจิตสำนึกที่ใช้ทำนายหรือพยากรณ์	R	R ²	Adj. R ²	B	Beta	T	Sig.
1. จิตสำนึกทางจริยธรรม (Y ₆)	.650	.422	.418	.564	.526	7.681**	.000
2. จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ (Y ₃)	.704	.495	.489	.403	.269	3.410**	.001
3. จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Y ₇)	.715	.511	.501	.319	.225	2.468**	.015

Constant = 1.161, Std. Error = .245, F = 23.647, Sig. = .000

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (Sig. < 0.01)

จากตาราง 7 พบว่า ลักษณะสภาพการปฏิบัติด้านความถูกต้อง (X2) มีอิทธิพลต่อจิตสำนึกของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหาร ธุรกิจที่ถูกนำมาใช้กระทำของ

อาจารย์และนักศึกษา ตามลำดับคือ จิตสำนึกทางจริยธรรม (Y6) จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ (Y3) และจิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Y7)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ อิทธิพลด้านความพึงพอใจ (X₃) ที่มีต่อจิตสำนึก (Y_r) แต่ละด้านของ อาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ (n_t = 200, n_h = 1380)

ลำดับปัจจัยที่ใช้ทำนายหรือพยากรณ์ (Y _r)	R	R ²	Adj. R ²	B	Beta	T	Sig.
1. จิตสำนึกทางจริยธรรม (Y ₆)	.724	.525	.522	.626	.724	13.128**	.000
2. จิตสำนึกทางสังคม (Y ₁)	.751	.565	.559	.504	.584	9.000**	.000
3. จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Y ₇)	.773	.597	.589	.341	.394	4.785**	.000

Constant = .949, Std. Error = .219, F = 34.472, Sig. = .000

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (Sig. < 0.01)

จากตาราง 7 พบว่า ลักษณะสภาพการปฏิบัติด้านความพึงพอใจ (X₃) มีอิทธิพลต่อจิตสำนึกของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจที่ถูกนำมาใช้กระทำตามลำดับ

คือ จิตสำนึกทางจริยธรรม (Y₆) จิตสำนึกทางสังคม (Y₁) จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Y₇)

สรุปผลวิจัย การอภิปรายและ ข้อเสนอแนะ

คณะบริหารธุรกิจ มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษา จำนวน 1,380 คน ร้อยละ 87.3 และอาจารย์ จำนวน 200 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชายร้อยละ 12.7 เป็นหญิงร้อยละ 55.7 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 81.2 สังกัดสาขาวิชาการจัดการ ร้อยละ 58.3 มีภูมิลำเนาภาคกลางร้อยละ 63.9 และอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในอาชีพการเป็นครูต่ำกว่า 3 ปี ร้อยละ 50.0 มีสภาพการปฏิบัติด้านคุณธรรม ความถูกต้อง ความพึงพอใจและจิตสำนึก ดังนี้

1. อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติด้านคุณธรรม ความถูกต้อง และความพึงพอใจระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษปฏิบัติสามด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก หรืออีกนัยหนึ่งคือ ครูและนักศึกษปฏิบัติ 3 ด้านแตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) และสภาครู บุคลากรทางการศึกษาที่ว่า สถานศึกษาต้องมีบทบาทหน้าที่ พัฒนาส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม เป็นคุณลักษณะที่ดีของครูผู้สอน และลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตรงกับเมนเซล (Menzel) (2006) และวันเพ็ญนิลนารถ (2553) ที่เห็นว่า ผู้นำต้องปฏิบัติตนอย่างมีศักดิ์ศรีและจริยธรรมด้วยการสร้าง

จริยธรรม (mpa.krirk.ac.th /Thesis/22/
นางสาววันเพ็ญ%20นิลนารถ.doc 1/10/58)

อาจารย์ใช้จิตสำนึกทางจริยธรรมและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ถัดมาคือทางการศึกษาและวัฒนธรรม ส่วนนักศึกษาใช้ จริยธรรมมากที่สุด ถัดลงมาคือ ทางสังคมและทางวัฒนธรรม จากจิตสำนึก 7 ด้าน คือ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง จริยธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชามญช์ กองแก้ว (2553) และอุไรวรรณ ธนสถิต (2558) เกี่ยวกับครูเป็นตัวอย่างที่ดีงามเป็น แม่พิมพ์ของชาติที่สามารถเผยแพร่คุณธรรม ซึ่งถึง “กับดัก” ที่เป็นอุปสรรคต่อการเสียสละทุ่มเทเวลาอบรมบ่มเพาะคุณธรรมให้กับลูกศิษย์โดยยึดหลักพระราชดำรัสด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นหลักชัยแห่งการปฏิบัติหน้าที่การเป็นครู และผู้ชี้นำศิษย์ให้มีจริยธรรม คุณธรรมสู่เส้นทางชีวิตแห่งคุณงามความดี และเติบโตเป็นเยาวชนที่ดีงามของชาติได้

คุณธรรม ความถูกต้อง และ ความพึงพอใจ มีความสัมพันธ์กับจิตสำนึกแต่ละด้านที่ถูกนำมาใช้ อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยที่ความพึงพอใจ ความถูกต้อง และคุณธรรม มีอิทธิพลทางบวกต่อเนื่องตามลำดับต่อการใช้จิตสำนึกของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ

สอดคล้องกับทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่ว่า อิดของมนุษย์ติดตัวมาตั้งแต่เริ่มเกิดจะมีแรงขับเคลื่อนแสวงหาความสุขให้กับตนเองด้วยหลักความพึงพอใจ และมีพฤติกรรมแสดงออกจากอารมณ์โดยไม่สนใจและคำนึงถึง ความถูกต้อง ชั่วดีและมักทำงานตามอารมณ์ จากนั้นมนุษย์เริ่มเข้าสู่วัยเยาวชนก็จะพัฒนาทางจิตใจที่เปลี่ยนจากอิดเป็นอีโก้ เพราะได้รับการศึกษามากขึ้นเกิดความสามารถคิด วางแผนและปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงภายใต้กฎระเบียบของสังคมเน้นหลักความถูกต้อง และต่อมาเมื่อมนุษย์เข้าสู่วัยทำงานก็จะเริ่มเปลี่ยนจากอีโก้ (Ego) เป็นซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) มีผลให้เกิดความสามารถควบคุมระบบจริยธรรมในตัวบุคคลด้วยหลักคุณธรรมคือ มีจิตสำนึกมากกว่า จิตก่อนสำนึก (มัชนีย์ เจ๊ะแต: http://konniana.blogspot.Com/2012/07/blog-post_11.html 1/10/58)

4. แนวทางการพัฒนาความเป็นคนดี ที่มีคุณธรรมและพึงพอใจ สำหรับคณะบริหารธุรกิจคือ ควรพัฒนา ส่งเสริม และสร้างความเป็นคนดีมีคุณธรรมและความพึงพอใจภายในจิตใจเพิ่มมากขึ้นอย่าง

ต่อเนื่อง โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ คุณธรรม ควบคู่ในการเรียนการสอน การมีสำนึกรับผิดชอบในตนเอง รวมถึงการกระทำในสิ่ง ที่ถูกต้องดีงามต่อผู้อื่นและตนเอง เคารพกฎระเบียบ สามัคคีและให้เกียรติต่อกันในตนเอง ยุติธรรมไม่เอารัดเอาเปรียบรู้จักควบคุมอารมณ์ห่มุ่คณะ รวมทั้งสร้างความพึงพอใจจากการสื่อสารที่ดีให้เกิดความรัก ความเข้าใจอันดีงาม ต่อกัน จากการพัฒนาใช้จิตสำนึกทุกด้านอย่างถูกต้อง

สอดคล้องแนวคิดของ Phatak (1997 : 405) คือ Teleology ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องเชิงพาณิชย์ โดยเน้นพิจารณาความต้องการของคนในสังคมที่มีจิตก่อนสำนึกด้านคุณธรรมเป็นสำคัญ เพราะก่อให้เกิดผลที่ปรารถนา ตรงข้ามแนวคิดของ Borchert & Stewart (1987:199) ที่เน้นสร้างคนดีด้วยแนวคิด Deontology สรุปการกระทำจากสำนึกในผิดชอบชั่วดีของมนุษย์จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตเป็นจิตสำนึกเน้นความถูกต้อง (ชนงกรณ์ กุณฑบุตร : 2549: 410) สรุปเป็นสมการสำหรับประยุกต์ใช้สร้างจิตสำนึกอธิบาย คุณธรรม ความถูกต้องและความพึงพอใจ ดังนี้

1. สมการลักษณะสภาพการปฏิบัติงาน ด้านคุณธรรม ต่อจิตสำนึกแต่ละด้าน

$$= 2.036 + .380 \text{ จิตสำนึกทางสังคม } (X_1) + .414 \text{ จิตสำนึกทางการศึกษา } (X_4)$$

$$(R = .380, R^2 = .144, SEE = .161, F = 25.941, Sig = .000)$$

2. สมการลักษณะสภาพการปฏิบัติงาน ด้านความถูกต้อง ต่อจิตสำนึกแต่ละด้าน

$$= 1.647 + .526 \text{ จิตสำนึกทางการเมือง } (X_2) + .573 \text{ จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ } (X_3)$$

$$+ .595 \text{ จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม } (X_7)$$

$$(R = .526, R^2 = .277, SEE = .148, F = 58.999, Sig = .000)$$

3. สมการลักษณะสภาพการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจ ต่อจิตสำนึกแต่ละด้าน

$$= 1.602 + .585 \text{ จิตสำนึกทางการเมือง } (X_2) + .625 \text{ จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม } (X_7)$$

$$+ .641 \text{ จิตสำนึกทางการศึกษา } (X_4)$$

$$(R = .585, R^2 = .342, SEE = .136, F = 80.187, Sig = .000)$$

สมการข้างต้น เป็นข้อค้นพบงานวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาคุณธรรม ความถูกต้อง และความพึงพอใจของอาจารย์ และสร้างสำนึกแต่ละด้านให้กับนักศึกษา มีอัตลักษณ์และเกิดเอกลักษณ์ที่พึงประสงค์ได้

1. ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การปฏิบัติงานกับการใช้จิตสำนึกของอาจารย์ นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ควรมีแนวทางพัฒนาความเป็นคนดี มีคุณธรรม พึงพอใจ ดังนี้

1.1 มีการปฏิบัติงานตามลำดับคือ

ผู้บริหาร มหาวิทยาลัย และคณะบริหารธุรกิจ ควรปรับปรุงพัฒนา ลักษณะสภาพการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้นตามลำดับคือ

1.1.1 ด้านคุณธรรม ควรเสริมสร้างคุณธรรมในการเรียนการสอน ที่เน้นให้เกิดคุณธรรมภายในจิตใจ มีสำนึกรับผิดชอบในตนเอง ทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามต่อผู้อื่นและตนเอง ไม่เอาर्डเอาเปรียบ รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง เคารพกฎระเบียบ ให้เกียรติซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ

1.1.2 ด้านความพึงพอใจ ควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับพึงพอใจในตนเองด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมถึงเข้าใจ เอาใจใส่ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ รักษาเกียรติ มารยาทแสดงออกที่ดีอย่างสม่ำเสมอ เคารพซึ่งกันและกัน เน้นพัฒนาศักยภาพสื่อการสอน และสร้างข้อตกลงจัดการเรียนการสอนร่วมกัน

1.1.3 ด้านความถูกต้อง ควรส่งเสริมให้ยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกงเอาเปรียบผู้อื่น ตัดสินใจด้วยความ

พฤติกรรมไม่เลือกปฏิบัติ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับโอกาสต่างๆ และมีความสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

1.2 จิตสำนึกผู้บริหาร มหาวิทยาลัยและคณะบริหารธุรกิจ ควรรักษาการใช้จิตสำนึกทางจริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษาที่มีใช้มากที่สุดให้มั่นคง สูความมั่งคั่ง ยั่งยืนและควรปรับปรุงพัฒนาเพิ่มใช้จิตสำนึกสร้างความพึงพอใจความถูกต้อง คุณธรรมอย่างสมดุล คือ

1.2.1 การใช้จิตสำนึกเพิ่มความพึงพอใจด้วยจิตสำนึกร่วมกันตามลำดับคือ การเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและการศึกษา

1.2.2 การใช้จิตสำนึกเพิ่มความถูกต้องด้วยจิตสำนึกร่วมกันคือ การเมือง เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

1.2.3 การใช้จิตสำนึกเพิ่มคุณธรรมด้วยจิตสำนึกร่วมกันคือ ทางสังคมและการศึกษา โดยที่

ก) จิตสำนึกทางการเมือง ได้แก่ ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณ์ญาณ ยอมรับในความแตกต่างทางความคิด ไม่ตกเป็นเครื่องมือของผู้แสวงประโยชน์ทางการเมือง

ข) จิตสำนึกทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สร้างเสริมความตระหนักและส่งเสริมการร่วมอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงทางอ้อม เริ่มต้นกำจัดขยะที่ตนเป็นผู้ก่อ ปฏิเสธการใช้ถุงหิ้วพลาสติกบรรจุที่ใช้ครั้งเดียว

ค) จิตสำนึกทางการศึกษา ได้แก่ การกระตุ้นให้เกิดเป้าหมายทางการศึกษา การใช้สื่อเทคโนโลยีพัฒนาความรู้ทักษะการบริหารธุรกิจ ให้เกิดความมุ่งมั่นในการศึกษา

ง) จิตสำนึกทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การตระหนักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า สามารถวิเคราะห์ตลาดคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจ และยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในดำรงชีวิตประจำวัน

จ) จิตสำนึกทางสังคม ได้แก่ การส่งเสริมกิจกรรมช่วยเหลือสังคม การสร้างโอกาสจากกรวางตัวอยู่ร่วมกัน รู้จักแบ่งปัน และคำนึงของความเสมอภาคทางสังคม

ฉ) จิตสำนึกทางวัฒนธรรม ได้แก่ การให้ความเคารพครูอาจารย์ และความเป็นพี่เป็นน้องทั้งภายในกลุ่มและนอกกลุ่ม เพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามในการอยู่ร่วมกันในรั้วมหาวิทยาลัย

ช) จิตสำนึกทางจริยธรรม ได้แก่ สร้างเสริมความตระหนักในหลักธรรมที่ดั่งงามของแต่ละศาสนาที่ตนศรัทธา และถือปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

1.3 ควรพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อเนื่องด้วยหลักธรรมาภิบาล ด้วย

จิตสำนึกทุกด้านให้กับอาจารย์และนักศึกษา
ผู้การเป็นมืออาชีพ ที่มีพฤติกรรมกา
แสดงออกของอาจารย์และนักศึกษาที่มี
สภาวะด้านความพึงพอใจ ความถูกต้องและ
คุณธรรมอย่างสมดุลอย่างเป็นรูปธรรมมาก
ขึ้น สำหรับรองรับการประเมินคุณภาพ
การศึกษาทั้งภายในและภายนอกคณะ
บริหารธุรกิจ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ต่อไป

2.1 ศึกษาการจำแนกแนว
ทางการพัฒนาจิตสำนึกด้านคุณธรรม ความ
ถูกต้อง ความพึงพอใจของอาจารย์และ
นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ เพื่อให้เกิดความ
ชัดเจนในปัจจุบันที่ควรนำมาใช้อย่าง
สอดคล้องอย่างแท้จริง รวมถึงใช้เป็น
แนวทางสร้างตัวชี้วัดและคู่มือจิตสำนึกด้าน
คุณธรรม ความถูกต้องของอาจารย์และ
นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ในการเตรียม
ความพร้อมรองรับ

2.2 ศึกษารูปแบบประเมิน
จิตสำนึก คุณธรรม ความถูกต้องของ
อาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ เพื่อ
นำไปสู่มาตรฐานด้านคุณธรรม ความถูกต้อง
ของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

บรรณานุกรม

กาญจน แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน.
(2551). *จิตสำนึกเพื่อการพัฒนา*

อย่างสมดุลและยั่งยืนในบริบท

สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย จาก

[http://preedar.blogspot.com/](http://preedar.blogspot.com/2012/11/blog-post.html)

2012/11/blog-post.html 2/10/58)

กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2544). *การ*

วิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว

ด้วย spss for window. โรงพิมพ์

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิท ยาลั ย

กรุงเทพฯ : 195

คณะบริหารธุรกิจ. (2558). *หน้าเว็บคณะ*

บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย

เชียงใหม่ จาก [www.eqd.cmu.](http://www.eqd.cmu.ac.th/Innovation/project/.../ADMINISTRATION.pdf)

[ac.th/Innovation/project/.../](http://www.eqd.cmu.ac.th/Innovation/project/.../ADMINISTRATION.pdf)

[ADMINISTRATION.pdf](http://www.eqd.cmu.ac.th/Innovation/project/.../ADMINISTRATION.pdf)1/10/58

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2554). *บทนำ* จาก

<http://www.ba.cmu.ac.th/th/7q>

-accba/1/10/58

ชนงกรณ์ กุณทลบุตร. (2549). *การบริหาร*

ธุรกิจระหว่างประเทศ. พิมพ์ครั้งที่

9. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ หน้า 410

ประภาศรี สีหอำไพ. (2543). *พื้นฐาน*

การศึกษาทางศาสนาและ

จริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า 1

ปรีดา รอดนวล. (2555). *จิตสำนึกเพื่อ*

การพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

ในบริบทสังคมไทย วันที่ 28

พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 จาก <http://preedar.blogspot.com/2012/11/blog-post.html> 1/10/58

พิชามณูช กอแก้ว. (2553). บทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2553 จาก <http://grad.bsru.ac.th/files/Ed%205318.pdf> 1/10/58

พระบำรุง ปญญาพล (โพธิ์ศรี). (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่. กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ค้นเมื่อ 1/10/58 จาก [http://www.mcu.ac.th/userfiles/file/mcu thesis2556library- 2555.pdf](http://www.mcu.ac.th/userfiles/file/mcu%20thesis2556library-2555.pdf) ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2538) พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 189

วิทย์ วิศทเวทย์. (2538). พุทธจริยศาสตร์เถรวาท, พุทธศาสนศึกษา. ปีที่ 2

ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2538) หน้า 47-59.

ศิริเกตุ ปริมาณเสวี. (2553). จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์โดยรวมในอุตสาหกรรมเภสัชภัณฑ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กทม. บทคัดย่อ

สุปรียา วงษ์ตระหง่าน. (n.d.). ค้นเมื่อ 5/10/58 จาก http://www.bbc.co.uk/ethics/introduction/duty_1.shtml:

สารานุกรมออนไลน์. (2558). จริยศาสตร์เชิงกรณียธรรม (Deontological Ethics) ค้นเมื่อ 1/10/58 จาก <http://www.philosophy.net/Deontologicaethics.html>

สงวน กำเลิศทอง. (2542). บทบาทของครูผู้สอนจริยศึกษาในการส่งเสริมจริยธรรมให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, หน้า 70-88.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศเรื่อง แนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2552. *ค้นเมื่อ* 17/6/58 จาก
http://www.mua.go.th/users/bpp/developplan/download/higher_edu_plan/PlanHEdu10_2551-2554.pdf :
- อุไรวรรณ ธนสถิต. (2558, สิงหาคม). **คุณธรรมของความเป็นครูวารสารวิชาการคุณธรรมความดีปีที่ 1 ฉบับที่ 1** กันยายน 2555
Received: June 20, 2012
Accepted: August 1, 2012 หน้า
บทคัดย่อ
- Freud, S. (1964). *Group Psychology and the Analysis of The Ego* Sigmund Freud. New York: Bantam Books.
- Gloor, A. Heckman, C. & Makedon, F. (2558). *Issues in Collaborative Innovation Networks*, n.d. abstract from <http://ccs.mit.edu/pgloor%20papers/COIN4Ethicomp.pdf> : 1/10/58
- Kant, I. (2558). *A Deontological ethic: Fundamental Principles of the Metaphysic of Morals*. Retrieved December 10, 2005 from <http://www.Bioethicscourse.info/kantsite/kantlec.html> Lecture notes on Immanuel
- Makedon, A. (1991). *Some Thoughts on His Views of Science and Play in Education*. Retrieved December 10, 2005, from Chicago state university, Illinois, the proceedings of the midwest philosophy of education society Web site: <http://webs.csu.edu/~big0ama/articles/JohnDewy.html#30> 1/10/5
- Packet. (n.d.). *Concepts and Problems of Ethics*. Retrieved December 10, 2005 from <http://pressurecooker.phil.cmu.edu/80-130/Package/80-130-Package-Part-II.doc> 1/10/58
- Peter A. Gloor, Carey Heckman, Fillia Makedon (n.d.) *Ethical Issues in Collaborative Innovation Networks* จาก <http://ccs.mit.edu/pgloor%20papers/COIN4Ethicomp.pdf> 1/10/58